

Centrum Kształcenia Praktycznego i Doskonalenia Nauczycieli w Mielcu

Szkolenie dla nauczycieli wychowania fizycznego – on-line

„Praca z dzieckiem o specjalnych potrzebach edukacyjnych na wychowaniu fizycznym”

Mielec, 29. 03. 2022

Bogumiła Dziekan-Gąbka – CKPiDN w Mielcu

Małgorzata Leś – Szkoła Podstawowa w Czerminie

Program szkolenia:

1. Dysfunkcje uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych:
dysfunkcje motoryczne, zaburzenia emocjonalne, zburzenia zachowania, upośledzenie umysłowe (SPE)
2. Akty prawne, które regulują pracę nauczyciela na lekcji wychowania fizycznego z uczniem ze specjalną potrzebą edukacyjną.
3. Zasady pracy na lekcji wychowania fizycznego z uczniami o specjalnych potrzebach edukacyjnych.
4. W jaki sposób nauczyciel WF może wspierać ucznia mającego specjalne potrzeby edukacyjne?

Co to są specjalne potrzeby edukacyjne?

Według prof. Marty Bogdanowicz specjalne potrzeby edukacyjne dotyczą tych uczniów, którzy nie są w stanie podołać wymaganiom obowiązującego programu edukacyjnego ze względu na większe trudności w uczeniu się niż ich rówieśnicy.

Według Bogdanowicz uczniowie tacy są w stanie kontynuować naukę, jednak potrzebują specjalistycznej kadry pedagogicznej oraz pomocy pedagogicznej w formie specjalnego programu nauczania i wychowania, a także specjalnych metod, które są dostosowane do ich potrzeb, możliwości i ograniczeń.

Kim są uczniowie ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi?

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 lipca 2020 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach wskazuje kategorie uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych (tekst jednolity) – są to uczniowie:

1. niepełnosprawni, 2. niesłyszący, 3. słabosłyszący, 4. niewidomi, 5. słabowidzący,
6. z niepełnosprawnością ruchową, w tym z afazją, 7. niepełnosprawni intelektualnie w stopniu lekkim,
8. niepełnosprawni intelektualnie w stopniu umiarkowanym lub znacznym,
9. z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera,
10. z niepełnosprawnościami sprzężonymi,
11. niedostosowani społecznie (m.in. wągary, ucieczki z domu, picie alkoholu, odurzanie się, niszczenie mienia, przemoc, bójki, kradzieże, próby samobójcze),
12. zagrożeni niedostosowaniem społecznym, 13. z zaburzeniami zachowania i emocji (w tym z zespołem nadpobudliwości psychoruchowej z deficytem uwagi),
14. ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się (uczniowie z dysleksją, dysgrafią, dysortografią, dyskalkulią),
15. z niepowodzeniami edukacyjnymi (w tym uczniowie z inteligencją niższą niż przeciętna),
16. z deficytami kompetencji i zaburzeniami sprawności językowych,
17. przewlekle chorzy, 18. w sytuacji kryzysowej lub traumatycznej,
19. zaniedbani środowiskowo, 20. z trudnościami adaptacyjnymi,
21. szczególnie uzdolnieni.

DOSTOSOWANIE METOD I FORM PRACY PODCZAS ZAJĘĆ

:

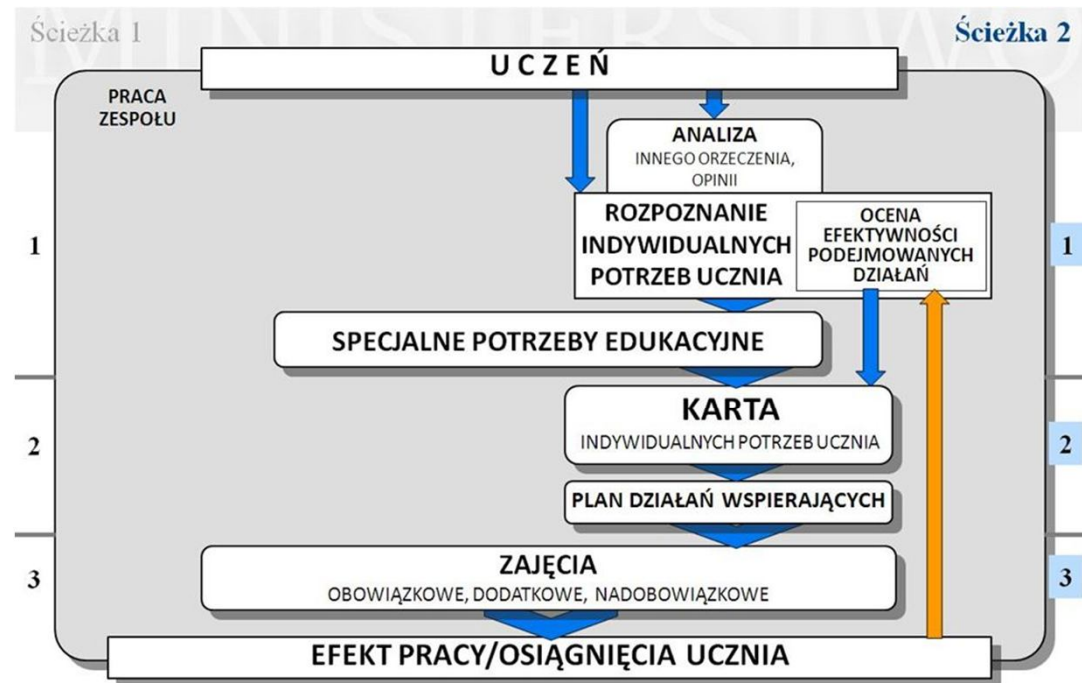
Dziecko ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi:

- posiada opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej,
- posiada orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego,
- nie posiada ani opinii, ani orzeczenia.

DOSTOSOWANIE WYMAGAŃ EDUKACYJNYCH

1 – POZIOM DIAGNOSTYCZNY, 2 – poziom programowy, 3 – poziom praktyczny

1 – poziom diagnostyczny, 2 – poziom programowy, 3 – poziom praktyczny

MINISTERSTWO EDUKACJI NARODOWEJ

W jaki sposób nauczyciel wychowania fizycznego może wspierać ucznia ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi?

Trudności te mogą przybierać postać dysfunkcji motorycznych, sensorycznych, poznawczych, w zakresie komunikacji, objawów utrudniających lub uniemożliwiających funkcjonowanie emocjonalno-społeczne i/lub psychiczne, wpływających na jakość życia i pełnienie ról społecznych teraz i/lub w przyszłości

Nauczyciel WF przy wsparciu psychologa szkolnego i poradni psychologiczno-pedagogicznej powinien stwarzać bezpieczną i akceptującą atmosferę w trakcie zajęć wychowania fizycznego, wykorzystywać techniki relaksacyjne obniżające napięcie oraz zrezygnować ze stosowania form przymusu i środków dyscyplinujących.

**Na co zwrócić uwagę
w pracy z dzieckiem ze
zdiagnozowanym ADHD:**

- stosować się do zaleceń Poradni Pedagogiczno-Psychologicznej
- należy zadbać o jasne określenie zasad obowiązujących na lekcji WF
- określić dopuszczalne formy rozładowania impulsywnych zachowań dziecka
- zwrócić uwagę na aspekt bezpieczeństwa na lekcji
- przygotować salę tak aby było jak najmniej niepotrzebnych przedmiotów
- często zmieniać zadania lub dawać dziecku dodatkowe zadania, na których będzie się mógł skupić i rozładować energię
- ukierunkować nadmierną energię i zaangażować ucznia poprzez określone zadania np. pomoc nauczycielowi
- zadbać o postawę spokoju i cierpliwości, zarządzać swoimi emocjami
- pozytywnie wzmacniać i nagradzać każdy sukces i pozytywną postawę ucznia
- zadbać o pozytywną komunikację oraz postawę wobec ucznia
- zadbać o jasny, prosty i krótki przekaz instrukcji działania
- zadbać o możliwość wyciszenia się uczniowi
- stosować na zakończenie lekcji ćwiczenia wyciszające i uspokajające.

**Zespół Aspergera- łagodne
zaburzenie ze spektrum
Autyzmu, objawiające się
trudnością w nawiązywaniu
i podtrzymywaniu relacji
międzyludzkich.**

Objawy pomagające rozpoznać Zespół Aspergera u dziecka:

- dziecko słabo integruje się z grupą rówieśniczą, raczej trzyma się na uboczu,
- często nie bierze udziału we wspólnych zabawach, bawiąc się albo samo, albo chcąc przewodzić grupie i rozdzielać role,
- jeśli czuje, że nie ma wystarczająco silnej pozycji w grupie, woli się izolować niż dostosować do innych,
- ma trudności z zachowaniem się adekwatnie do sytuacji - nie pokazuje szacunku np. nauczycielowi na lekcji, jest głośnie, zadaje pytania nie powiązane z tematem, wierci się i rozrabia, gdy wymaga się od niego spokoju i stania w miejscu,
- woli przebywać wśród dorosłych niż dzieci w podobnym wieku, łatwiej też znaleźć mu wspólny język ze starszymi od siebie osobami,
- potrafi długi czas zajmować się rzeczą, która go absorbuje oraz potrafi bardzo dużo opowiadać o rzeczach, które go interesują, często wchodząc w mnóstwo szczegółów,
- potrafi wykazywać bardzo duże zainteresowanie jakąś dziedziną na ogół uznawaną za bardzo trudną

**Na co zwrócić uwagę
w pracy z dzieckiem
z Zespołem Aspergera:**

- zadbać o jasny, konkretny i prosty przekaz instrukcji,
- postawa cierpliwości, zrozumienia i otwartości, zwłaszcza przy pytaniach ucznia oraz kiedy nawiązuje rozmowę,
- należy zadbać o jasne określenie zasad panujących na lekcji WF oraz ich konsekwentne realizowanie, jednocześnie nie należy karać za sytuacje wynikające z objawów Zespołu,
- dawać możliwość wyciszenia się uczniowi, kiedy będzie taka potrzeba,
- w sytuacji mocnej reakcji emocjonalnej ucznia, nie naciskać na niego, wycofać się i dać mu czas na ochłonięcie, najlepiej w jakiejś osobnej kontrolowanej przestrzeni,
- kiedy uczeń zdecydowanie nie chce czegoś wykonywać, nie naciskać na niego, poczekać, ewentualnie po jakimś czasie można spróbować lekkich zachęt do podjęcia zadania przez niego,
- indywidualizować wymagania i ocenę ucznia,
- wspierać u ucznia jego interakcje społeczne.

Bardzo dziękuję za uczestnictwo i aktywność

Bogumiła Dziekan-Gąbka